

ЗАКОНЧУЮЦІ ИСПІТ НА КОНЦУ ОСНОВНОГО ОБРАЗОВАНЯ И ВОСПІТАНЯ

школска 2013/2014. година

ТЕСТ

РУСКИ ЯЗИК

УПУТСТВО ЗА РОБОТУ НА ТЕСТУ

- Тест ма **20** задатки котри треба ришиц за **120** минути.
- Кажды задатак з меркованьем пречитай, раздумай о тым же цо ше у задатку гледа и о способу на котри го треба ришиц (заокружоване, повязоване, подцаговане, дописоване и другое).
- Пиш крашнє, водзаци рахунку же би твойо одвіти були розумліви, але і граматично і правописно правилни.
- Кед ришуеш задатки у котрих ше од тебе гледа же биш дацо дописал, віше хаснуй подполні назві; скраценя не допущены (на приклад – треба написац меновнік, а не мен. або локатив, а не лок. і подобне).
- Пополні тест зоз **хемийним клайбасом** (у цеку роботи можеш хасновац графітны клайбас і гумку за сцеране).
- Одвіти написані зоз хемийним клайбасом ше не шму прецаговац ані преправяц.
- До квадрату котри ше находзи з правого боку задатка ніч не упісуй. То простор до котрого тоти цо буду препатрац тест напишу число поенох. На тим і остатнім боку тиж так ніч не упісуй.
- Кед закончиш роботу скорей, придай тест і сциха видз же би ши не завадзаз роботи других.

Жичиме ци велью успіху у роботі!

1. Пред тобу ше находзи часц змиста Граматики руского язика. Розпатри дати змист и одредз тото цо ше гледа.

Дієсловни форми	121
Презент (121). Футур (122). Перфект (123). Плусквамперфект (125). Імператив (125).	
Потенціял (126). Потенціял прешили (127). Дієприкметнік пасивни перфекта (128).	
Дієсприсловнік презента (130)	
Класификация дієсловох	131
Дефективни дієслова	135
Творене дієсловох	135
Творене зоз суфиксами (135). Творене з префиксами (136).	
Дієсловни основи хтори ше не хасну як самостойни слова (141)	
 Присловніки	142
Граматични характеристики присловнікох	142
Обставиново присловніки	142
Означующи присловніки	143
Присловніки у виречению	143
Творене присловнікох	144
Ступньоване присловнікох	147
Сербски упльв.	148
Службово слова	150
Применовніки	150
Граматични характеристики применовнікох	150
Примарни применовніки	150
Секундарни применовніки	151
Хасноване применовнікох з припадками	152
Злучніки	153
Словка	154
Викричніки	156
СИНТАКСА	
Синтаксема	159
Виречене	159
Основни средства виражования синтаксичных одношеньох	161
Вязи словох у виречению	164
Согласоване (165). Управявне (166). Додаване (168). Словозлучене (169). Синтагма (170)	
Файти виреченох по змисту	171
Розповедни виречения (172). Опитни виречения (172). Побудни виречения (174). Викрични виречения (175)	
Файти виреченох по структури.	175

Одвити:

a) На хторим боку ше находзи текст о граматичних характеристикох применовнікох?

6) Напиш хтора обласц граматики ше преучуе од 142. по 150. бок.

Обласц: _____

2. Пречитай шлідуюци текст.

Превожене лади

Рано на други дзень свадзби з обисца младей до ёй нового дому святочно превожели тоту часц приданох котра облапяла ёй особни ствары и предметы за домашне хасноване, насампредз ладу, перину, заглавки итд. Окрем младия, у тим обряду брал учасц староста, дружбове и дружкі.

Тот обряд започинал зоз звичайом „предаваня лади”. На ладу, котра ше находзела у приклесце або под конком у младей шедала младова шестра або даяка преоблечена жена („прибраніца”), та з древену вареху била дружбох котры ше намагали вицагнүц ладу спод ней. После длугих жартовлівих розгваркох млади заплацел жени одредзену суму пенежу, та вона дала ладу.

Тот звичай ма стародавни корень: вон цага свой початок ище з гевтей далекей прешлосци кед млади мушел плащиц ей роду не лем одкуп за невесту, але и за ей ствары, котры дотля були заєдніцки маєток цалого роду.

a) Начишлі хто брал учасц у обряду превоженя лади.

б) Кеди ше превожело ладу?

3. Шлідуюци назви святочносцох напиш по руски:

а) Меморијал Петро Ризнич Їања

б) Дњи Миколи Кочиша

в) Костельникова јешењ

г) Јар Мафтеја Винаја

- 4.** На линию напиш правилну форму дієслова у презенту.
- a) На манифестації „Дньовка“ _____ (представяц ше) млади неафірмовані писателе.
- b) На свадзби свадзебни гості найчастейшэ _____ (наздравяц) за щесце младятох.
- 5.** Дате виречене напиш правилно з **писаніма буквами**, хаснующи правила писання велькай букви, наводнікох и других знаках интерпункції.

ПО ВАЛАЛЄ БУЛИ ПОСТАВЕНИ ТРАНСПАРЕНТИ А ТАКОЙ НА УХОДЗЕ ПИСАЛО ВІТАЙЦЕ НА ЧЕРВЕНЕЙ РУЖІ

- 6.** Розподзель дати слова до двох групох спрам іх кореня (и значеня). Два слова не спадаю ані до єднай групи, **прецагні их**.

вимириц
вимерац
мирни
шармирац
мирене
мирка
мерац
помириц
комерциялни
померани

a)

б)

7. Подцагні зависне виречене и напиш його файту.

Очох твоїх кед би нє було
нє було би нєба
у шлєпим нашим квартелю.

Файта зависнога виреченя: _____

8. Слова у заградзеню полож до одвітуюцаго припадку.

- а) Од (тота) _____ яри ше учленім на фітнес.
б) Двоме (брата) _____ вшадзи ходза вёдно.
в) Качка вилягла лем (три) _____ качата.

9. Пречитай даты текст.

Мой швет нє шицких.

Я нє пияни,
я нє вистати,
я нє шніём,
я нє задумуем. Очі ми отворени
и я присутни,
але мой живот у цудзим швеце
дзе я сам
и нікога нє пущам,
а нікога ані увесц нє можем.

(М. Стрибер, *Далеко од вас*)

Наведзены текст спада до:

- а) римованага стиху;
б) неримованага стиху;
в) шлебоднога стиху.

10. Пречитай вириўкі з з прыповедкі Г. Костельника „Агафия – старого попа дзівка”. Под кождым вириўком заокруж лем тоту форму висловіўваня котра заступена у тым вириўку.

а)

Було то не вчера и не влоні, а ище 1764-го божаго року, ище и дзень вам повес кеди то було. Була субота та концом актобра – глібока ёшень. У Керестуре – у новым, лем цо населенім и збудаванім Керестуре. На парохії. Агафия, старого попа дзівка – у кухні. Уж веций, як през годzinу плакала.

описоване

приповедане

диялог'

моналог'

б)

– Марчо, ты не бануеш за Горніцу?

– Я? – зачудовано попатрела Марча. – Я не! Я ані не паметам Горніцу, бо я мала лем пейц роки, кед ше нашо ту приселели.

– А наисце! А я и забула. А я Марчо, віше бануем за нашу Горніцу – не можем пребановац нашу Маковицу, мою дідовщину.

описоване

приповедане

диялог'

моналог'

в)

Желёны лесі, а древа вшадзи, салфи и букви, високі – вісокі – а як швичка прости, и овоцово древа по заградох, и вініци. Над кождым валалом древа, як желена хмара, а бистры поток коло валала цихо жуброні.

описоване

приповедане

диялог'

моналог'

11. Пречитай шлідующи текст. Подцагні у нім два віречэні хтори маю элементы научовага стыла.

Велі людзе ше одлучую за сирову поживу пре здравствени причині. Праве прето же тата пожива не ма у себе меса, та не ма у себе ані засицены масци и трансмасни квашишні, а тиж и голестерол и натриум. Зоз сировим костираньем достанецце веций калиюму, вреценка, магнезиюму як и вельке количество вітамінох. Так змоцніце свойо і цело, скорей власі постаню красши, а разум бистрейши.

И Голівуд жие од сировога ёдзеня. Вуди Харелсон уж роками є лем сирове, а Демі Мур свою смужку отримуе дзекующи невареним ёдлом и швижим соком.

12. Пречитай дати текст и одредз його резиме.

СЛУНКО – ВЕЛІКА ГВИЗДА

Слунко огромне, та го добре видзиме гоч є оддалене 150 милиони километери од нас. Чежше є 300 000 раз од Жеми. Воно гвозда у шерцу Слунковей системи. На небе ест и вельо векши гвозди од Слунка.

Од Мешаца Слунко векше 400 раз, але є и 400 раз далей од Мешаца, прето випатра же су једнаки.

Єден квадратни метер Слунковей поверхносци швици як 600 000 грушочки моцні 100 вати. Лем у єднай секунди Слунко дава енергію 35 милиони раз векшу од струї хтору ше у ЗАД випродукує у єдним року. Поверхносц Слунка здабе на джиновски огень хтори ошлебодзуе температуру коло 6000 ступні.

Кед би ше зняло вонкашнї, жимнєйши пасма Слунка, зарйованє зоз ядра знїщело бишицок живот на Жемі.

Пренайдз хтора констатация спомедзи трох понукнутих представя резиме пречитаного текста. Заокруж багату опрез точного одвиту.

- a) Слунко то гвізда у Слунковей системи хтора дава Жемі шветлосць і енергію праве таку яка потребна же би ше одвивал нормални живот на ней.
 - б) Слунко чежше од Жемі и векше ё од Мешаца, и находзи ше вельо далей од Жемі як Мешац, та прето Мешац и Слунко зоз Жемі випатраю ёднаки.
 - в) Слункова енергія векша од рочней продукції струї хтора ше випродукує у ЗАД, а кед би Слунко нє мало вонкашні пасма, зарйоване би зніщело шицок живот на Жемі.

13. У кождым стиху пренайдз по ёдну гришку.

Заж михалово лёто одноши
згенох остатки буйного лета.
Немо бутнею телї роскоши,
якаш таємна коса їх змета.

На линії цалу строфу напиши правилно.

14. У датим виреченю заокруж непременліви слова.

Баба би пошедзела дакус на драже, але ту не ма дзе шеднуць, шицкі дзешкі понагляю, ніхто ні
на кого не патри.

15. Сонет представя лірски кніжковни род. Состої ше зоз штернац стихох пошорованих на
шлідуюци способ:

- а) два терцини, два катрени;
- б) терцина, катрен, терцина, катрен;
- в) два катрени, два терцини;
- г) катрен, терцина, катрен, терцина.

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

16. Одредз котре стилске средство похасноване у подцагнутих стихох.

Вецей не стрепу кридла запшети.

Птицы з дугами гет не одлеца.

Млею и тлею як чарни квети
и умераю скорей умреца.

(М. Рамач, *Салайи*)

Стилске средство то:

- а) епитет;
- б) поровнане;
- в) метафора;
- г) контраст;
- г) персонификация.

Заокруж букву опрез точнога одвиту.

17. Пречитай дати текст о условийах на Марсу. Пренайдз у тексту и подцагні виречене хторе дава
информацию о тим же на Марсу дакеди було води.

Марс нам бочни сущед, але з нього на нашу планету ище ніхто не спаднул, бо там нет
условия за живот. Трапя ше прежиц лем дробни маховини и лішаї, але и вони сигурно диргоня
прето же штредня температура на Марсу од -20 до -30, а вжиме и до -60 ступні Целзиюсовы. Поверхносц тей планети червенкава од праху оксиду железа, та випатра як поардзвенена. Марсова атмосфера барз „ценка“, составена зоз угольового диоксиду и коло сто раз ё ридша
од Жемовей. Там нігда не пада диждж, а дую оркански витри. Ёст вельо вулкани и глібоки
каньони, а на основи мутлянки и блата на Марсу, науковцы предпставяю же там дакеди цекли
рики, озера та аж и моря.

Дзень на Марсу тирва лем 40 минути служей як дзень на Жеми.

18. Пред тобу ше находзи таблічка у хторей представени результати контролней роботи зоз 10 задатками хтори писали 15-ро школяре. Напиш одвити на питання хтори ше находза под таблічку.

задаток школяр	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	точни одвит	несточни одвит
1.	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	7	3
2.	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	7	3
3.	-	+	-	+	-	+	+	+	-	+	6	4
4.	+	+	+	-	-	+	+	-	-	+	6	4
5.	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	5	5
6.	+	+	-	+	-	-	+	-	+	+	6	4
7.	-	+	+	-	-	+	+	-	-	-	4	6
8.	-	+	+	+	+	-	+	+	-	+	7	3
9.	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	8	2
10.	-	-	+	+	-	+	+	-	-	+	5	5
11.	+	+	-	+	-	+	+	+	-	+	7	3
12.	+	-	+	+	-	-	+	+	-	+	6	4
13.	+	-	+	+	-	+	-	+	-	+	6	4
14.	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	8	2
15.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	9	1
точни одвит	10	12	9	12	4	10	13	11	2	14		
несточни одвит	5	3	6	3	11	5	2	4	13	1		

1. Хтори задаток бул найлєгчейши и найуспишнейше поробени? Напиш число задатка на линию.

2. Хтори задаток бул найчежши и найслабше ришени? Напиш число задатка на линию.

3. Хтори школяр дал найвецей точни одвити и найлепше поробел контролни задаток? Напиш порядкове число школяра на линию.

4. Хтори школяр дал найменей точни одвити и найслабше поробел контролни задаток?

Напиш порядкове число школяра на линию.

19. Кажде з наведзених виреченьох дополнене зоз словом, синтагму або виреченьем. На линию гу кождому виречению напиш зоз хтору синтаксичну единку є дополнене.

a) Горучава того лёта була нєвитримовна.

б) Горучава того лёта була така же ю нє мож було витримац.

в) Горучава того лёта була як горучава у пустинї.

20. На основі датого вирилка одредз же хто главна особа, а хто приповедач текста конкретно у тим вирилку.

– Раз – припovedа баба далей – врацел ше дідо Maslej з поля, зоз динянкох, з полним кочом ґерегох и диньох. Вон бул динянкар. Я баш вишла вонка, а на кочу шицки дині потрапани, заблацени, и сам дідо сам од блата, а друк од коча зламани.

Спомедзи трох понукнутых одвітох вибер точни. На линії напиш число точного одвіту.

a) главна особа _____ 1. автор

б) приповедач _____ 2. баба

3. дідо Maslej